

รายงานวิจัยในชั้นเรียน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อนของ
ผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.๑
สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี

นางสาวขวัญชนก ธรรมยุดิ

วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ปีการศึกษา ๒๕๖๘

รายงานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียน
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับชั้น ปวส.1
สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

โดย

นางสาวขวัญชนก ธรรมยุติ

วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ปีการศึกษา 2568

ชื่อเรื่องงานวิจัย	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อนของ ผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
ชื่อผู้ทำวิจัย	นางสาวขวัญชนก ธรรมยุติ
การศึกษา	ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่ง	ครูพิเศษสอน แผนกวิชาการโรงแรม
ชื่อสถานศึกษา	วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
จำนวนหน้า	25
ปีการศึกษา	2568

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ก่อน เรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจับคู่ ในรายวิชาการจัดการงานแม่บ้าน โรงแรม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี และศึกษาความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมแบบ จับคู่เพื่อนช่วยเพื่อนใน รายวิชา เบเกอรี่ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โดยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยเป็นใบงานกิจกรรม เบเกอรี่ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี แบบทดสอบก่อนเรียนและหลัง เรียน แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ในรายวิชา การจัดการงานแม่บ้านโรงแรม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี หลังจากใช้วิธีการเรียน การสอนแบบจับคู่ เพื่อนช่วย เพื่อน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน การศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนในการจัดกิจกรรมจับคู่แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาเบเกอรี่ ของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

/ ก.พ. / 2569

ลายมือชื่อผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยเริ่มจากผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในรายวิชา เบเกอรี่ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาดังกล่าวในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงสภาพปัญหาในการเรียน เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อน จึงเกิดความสนใจในการหาทางแก้ปัญหาโดยอาศัยการวิจัยในชั้นเรียนมาช่วยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนให้เกิดอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการประจำภาควิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ที่ให้การสนับสนุนในการสร้างงานวิจัยชิ้นนี้ขึ้นมา หากงานวิจัยนี้มีประโยชน์แก่ผู้สนใจก็สามารถนำไปใช้หรือประกอบการเรียนการสอน แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

ขวัญชนก ธรรมยุติ

กุมภาพันธ์ 2569

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	1
1.3 สมมุติฐานงานวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.5 ตัวแปรที่ศึกษา	2
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	2

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร

2.1 เอกสารเกี่ยวข้องกับหลักสูตรหรือรายวิชาที่สอน	4
2.2 เอกสารเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา	5
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน	13

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	17
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	17
3.3 การดำเนินการวิจัย	17

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ประวัติผู้จัดทำ

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบจับคู่เพื่อนช่วย เพื่อนในรายวิชาเบเกอรี่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี	19
2	ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมจับคู่แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาเบเกอรี่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี	20

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะทางวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะสาขาวิชาการโรงแรม ซึ่งเป็นสาขาที่เน้นทั้งความรู้ภาคทฤษฎีและทักษะปฏิบัติ รายวิชาเบเกอรี่ถือเป็นรายวิชาสำคัญที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจในหลักการ กระบวนการผลิต การคำนวณสัดส่วน วัตถุดิบ ตลอดจนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานวิชาชีพ

จากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่าผู้เรียนระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี บางส่วนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเบเกอรี่อยู่ในระดับต่ำ ขาดความเข้าใจในเนื้อหาทางทฤษฎี และขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงานจริง ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาทักษะได้เต็มศักยภาพ อีกทั้งผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และความถนัดในการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียวอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความแตกต่างดังกล่าวได้อย่างทั่วถึงผู้วิจัยเห็นว่า จึงควรนำชุดการสอนมาพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของวิชาการจัดการงานแม่บ้านโรงแรม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ต่อไป

แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ “เพื่อนช่วยเพื่อน” (Peer Tutoring หรือ Peer Assisted Learning) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถสูงกว่าช่วยเหลือเพื่อนที่มีความเข้าใจน้อยกว่า โดยการจับคู่ผู้เรียนให้ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้ อธิบายเนื้อหา และฝึกปฏิบัติร่วมกัน วิธีการดังกล่าวช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง ลดความกังวลของผู้เรียน ส่งเสริมความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม และพัฒนาทักษะทางสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเบเกอรี่ ของผู้เรียน ระดับ ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบจับคู่เพื่อน ช่วยเพื่อน เพื่อศึกษาว่าวิธีการดังกล่าวสามารถช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้หรือไม่ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอื่น ๆ ในสาขาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีจับคู่แบบ เพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาเบเกอรี่ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
2. ศึกษาความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมแบบจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อน ในรายวิชาการจัดการงานแม่บ้านโรงแรม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ในรายวิชาการจัดการงานแม่บ้านโรงแรม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยเทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวนนักศึกษา 10 คน

1.5 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ วิธีการสอนแบบจับคู่ เพื่อนช่วย เพื่อน ในรายวิชาการจัดการงานแม่บ้านโรงแรม ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

2. ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเบเกอรี่ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคพบุรี มีการเรียนที่ดีขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง รูปแบบการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นคู่ โดยผู้เรียนมีความสามารถที่แตกต่างกันเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคนสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

การเรียนรู้ แบบเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดหลักให้ผู้เรียนช่วยกันเรียนรู้โดยพึ่งพากัน มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ใช้ทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันมีสังคมร่วมกันและมีการตรวจสอบผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง ยุทธวิธีที่ครูพยายามเข้าถึงความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน เป็นวิธีการที่ยืดหยุ่นและทำให้ครูไม่ต้องพะวงนักศึกษาที่เรียนช้ากว่าผู้อื่นแต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าให้ได้โดยไม่มีการวางแผนล่วงหน้า สิ่งที่ครูควรคำนึงถึงคือ การจัดกลุ่มนักศึกษาและให้นักศึกษาแต่ละคนเข้าใจบทบาทของตนอย่างถูกต้อง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการปูเตียงแบบมาตรฐานสากล ในรายวิชา งานแม่บ้าน โดยใช้ชุดการสอน

วิธีการสอนแบบจับคู่ หมายถึง ผู้เรียนจับคู่กันแล้ว ให้คุยกัน เกี่ยวกับคำตอบที่แต่ละคนคิดได้ และให้เปรียบเทียบคำตอบของแต่ละคนที่ได้คิดหรือเขียนมาแล้ว ให้วิเคราะห์คำตอบเหล่านั้นว่าคำตอบใดเป็นคำตอบที่ผู้เรียนคิดว่าดีที่สุด เข้าใจได้ง่ายที่สุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีที่ 1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคพบุรี

กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง แนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่

วิชาเบเกอรี่ หมายถึง รายวิชาที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความรู้และทักษะในการผลิตผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ โดยครอบคลุมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

บทที่ 2

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรหรือรายวิชาที่สอน

2.1.1 เป้าหมายหลักสูตร

2.1.1.1 บุคลากรมีคุณภาพ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เต็มศักยภาพ

2.1.1.2 ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสนับสนุนการจัดการ ศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1.3 นักเรียนได้รับการพัฒนา เกิดทักษะการเรียนรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม เป้าหมายของโรงเรียน มีสุขภาพที่ดี คุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

2.1.1.4 นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จากแหล่งความรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น

2.1.1.5 นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นน่าอยู่

2.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรของประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงานและกิจกรรมหลักสูตร ดังนี้

1. หมวดวิชาสามัญ

1.1 หมวดวิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

2. หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น

2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ

2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงาน อาชีพตามความถนัดและความสนใจ

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

4. ฝึกงาน

5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1.3 คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ ความรู้เกี่ยวกับชนิด คุณสมบัติ และการเลือกใช้วัตถุดิบ การชั่ง ตวง วัด และการคำนวณสูตร การเตรียมและการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคนิคการผสม การขึ้นรูป การหมัก การอบ และการตกแต่งผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ประเภทต่าง ๆ เช่น ขนมปัง เค้ก คุกกี้ พาย และเพสตรี

ปฏิบัติการควบคุมคุณภาพ การแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต การจัดเก็บรักษาผลิตภัณฑ์อย่างถูกสุขลักษณะ และการคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการคำนวณต้นทุนเบื้องต้นและการนำเสนอผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีสามารถประยุกต์ใช้ในงานอาชีพด้านการโรงแรมและธุรกิจอาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เอกสารเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา

2.2.1 การเรียนการสอน

ความหมายของการเรียนการสอน

วันเพ็ญ เปรมกิตติ (2530, หน้า 1-2) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง หลักการสอนว่าการเรียนนั้นไม่ได้หมายถึง การที่เราเข้าโรงเรียนหรือมานั่งฟังในชั้นเรียนเท่านั้น แต่การเรียนนั้นกินความกว้างขวางมากกว่านี้ เพราะผู้เรียนจะต้องมีความสนใจและความพร้อมในการเรียนด้วยการเรียนอยู่ที่ตัวผู้เรียนว่าพร้อมหรือยังเมื่อพร้อมก็ย่อมเรียนได้ และผู้เรียนจะพิจารณาหาเหตุผลของสิ่งที่ได้เพื่อนำมาใช้กับตนเอง ประสบการณ์ที่ได้รับมานั้นไม่ว่าจะในห้องเรียนนอกห้องเรียนหรือจากที่ได้ก็ทำตามถ้าประสบการณ์นั้นเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน และนำไปดัดแปลงแก้ไขให้ดีขึ้นพิจารณาหาเหตุผลอย่างดีที่สุดแล้ว จึงจะถือว่าเราเกิดการเรียนขึ้นแล้ว

การสอนมีบทบาทสำคัญมากเกี่ยวกับการให้การศึกษา การสอนเป็นเครื่องมือส่งเสริมให้เด็กรักการเรียน ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น เป็นการส่งเสริมให้เด็กพร้อมที่จะไปสู่จุดหมายปลายทางคือ ความสำเร็จในชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยความราบรื่นและเป็นสุขตามอัตราภาพ

คาร์เตอร์ วีกูด (Carter V. Good, 1987, pp 258-260) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการสอนไว้ใน Dictionary of Education เป็น 2 นัยคือ

1. การสอน หมายถึง การกระทำอันเป็นการอบรม สั่งสอนนักเรียนตามสถานศึกษาโดยทั่วไป
2. การสอน หมายถึง การจัดสภาพการณ์ สถานการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักศึกษา หรือผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเกิดการเรียนรู้โดยง่าย

ดังนั้น การสอนจึงมีความหมายในทรรศนะต่าง ๆ กัน เช่น

การสอน คือ กระบวนการหรือวิธีการต่างๆ ที่ครูใช้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเรื่องที่
ครูสอน

การสอน คือ การจัดประสบการณ์ในชีวิตให้เด็ก

การสอน คือ กรรมวิธีในการกิจกรรม วัสดุ และแนะแนวทางที่จะให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น
ทั้งการศึกษาในโรงเรียน และนอกโรงเรียน

การสอน คือ การฝึกให้เด็กขบคิดแก้ปัญหาต่างๆ

การสอน คือ การถ่ายทอดวิชา ตลอดจนการอบรมคุณธรรมของครูให้แก่เด็กด้วยการใช้วิธี
สอนที่ดีที่สุดเท่าที่ครูจะทำได้ ในอันที่จะทำให้เด็กได้รับประสบการณ์มากที่สุดที่จะทำได้ และทำให้
เด็กมีพัฒนาการในทุกด้าน คือ ทางสติปัญญา ทางกาย ทางอารมณ์ และสังคม

การสอน คือ การช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าหน้าที่ของครูไม่ใช่แต่เพียงสอนให้เด็กเกิดความรู้ หรืออ่านออกเขียนได้
และคิดเลขได้ถูกต้องเท่านั้น หน้าที่และความรับผิดชอบของครูกว้างขวางมาก การสอนของครูจะ
สมบูรณ์ในเมื่อเด็กได้รับความรู้ทักษะ เจตคติดี และความสามารถอื่นๆ ฉะนั้นจึงพอสรุปได้ว่าการเรียน
การสอนจึงหมายความว่าผู้เรียน และผู้สอน กล่าวคือ เมื่อมีผู้สอนก็ต้องมีผู้เรียน แต่ไม่จำเป็นว่าผู้สอน
นั้นจะต้องเป็นครูเสมอไป อาจจะเป็นคนอื่นๆ ก็ได้ เป็นธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมต่างๆ อันสามารถทำ
ให้เราเกิดการเรียนรู้ ก่อนลงมือสอนทุกครั้ง ครูควรตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ก่อน สอนอะไร สอนใคร
สอนทำไม สอนอย่างไร สอนที่ไหน และจะวัดผลการสอนด้วยวิธีใด

สอนอะไร คำตอบก็คือ เนื้อหาวิชา หรือหลักสูตรที่จะจัดให้แก่ผู้เรียน มีขอบข่ายแค่ไหน
เนื้อหาที่จัดให้ต้องไม่ยากหรือง่ายเกินไป เนื้อหาต้องท้าทายความสามารถของผู้เรียนครูไม่ควรยึด
เนื้อหาของหนังสือเล่มหนึ่งเล่มใดเป็นหลักตายตัว ควรค้นคว้าให้รอบรู้กว้างขวางข้อสำคัญเนื้อหาที่จะ
สอนต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

สอนใคร ผู้สอนจำเป็นต้องทราบ ว่า ผู้เรียนเป็นใคร มีเพศ วัย ฐานะทางครอบครัว อาชีพ
ประสบการณ์เดิม และมีความสนใจอะไร เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพความพร้อม การจัดเตรียมเนื้อหา
และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม

สอนทำไม การที่เราสอน เป็นการต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไรและมีการ
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิมไปสู่พฤติกรรมใดบ้าง คำตอบในข้อนี้จะนำไปสู่การตั้งจุดมุ่งหมายของ
การสอน

สอนอย่างไร ข้อนี้เป็นหัวใจของการสอน ซึ่งเป็นการนำเอาเทคนิควิธีสอน สื่อการเรียนต่างๆ
ที่ได้เลือกสรรไว้ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ผู้สอนพึงระลึกไว้เสมอว่าไม่มีเทคนิคใดและรูปแบบการ
สอนใดดีที่สุด และเหมาะสมที่สุดกับนักศึกษาทุกกลุ่มการสอนควรเปลี่ยนแปลงไปตามชั้นเรียนที่สอน

ทุกชั้น ตามตารางสอนทุกชั่วโมง และตามนักศึกษาทุกกลุ่ม แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่มีวิธีการหรือข้อปฏิบัติที่ดีร่วมเป็นแนวเดียวกันในการสอน

สอนที่ไหน หมายถึงสถานที่ที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะสอนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ถ้าสอนในห้องเรียนต้องทราบถึงขนาดของห้องว่าเล็กใหญ่แค่ไหนมีแสงสว่างเพียงพอหรือไม่ รวมทั้งอุปกรณ์ในการใช้ไฟฟ้า ปลั๊กไฟ ไมโครโฟน และสิ่งที่จะเป็นอื่นๆ ที่ผู้สอนจะใช้ เพื่อผู้สอนจะได้เตรียมจัดบอร์ด และตกแต่งห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนเรื่องนั้น และผู้สอนต้องไม่ละเลยที่จะสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ของตนด้วย เพราะอารมณ์ของครูผู้สอนช่วยให้นักศึกษาสบายใจ เกิดความอยากรู้อยากเรียนมากขึ้น

วัดผลด้วยวิธีใด ในการสอนทุกครั้ง ครูควรเตรียมวิธีการวัดผลประเมินผลไว้ล่วงหน้า อาจจะเป็นแบบทดสอบ วิธีการสังเกต สัมภาษณ์หรือตรวจผลงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบดูว่า สิ่งที่สอบไปนั้น นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่เพียงใดอันจะเป็นแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

2.2.2 หลักการสอนทั่วไป

การสอนที่จะส่งเสริมให้เด็กเจริญงอกงามในทุกด้านนั้นจะต้องมีหลักสำหรับยึดเพื่อให้การสอนบรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้คือ (อบรม สันภิบาล, 2542 หน้า 4-5)

1. สอนให้เด็กเรียนจากการกระทำ การที่เด็กได้ลงมือกระทำได้ผ่าน ได้พบเห็นด้วยตนเอง ย่อมจะทำให้เด็กสามารถจำได้ดี และรู้ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนว่าสิ่งที่ได้รับฟังจากคำบอกเล่าของผู้อื่น ทำให้เด็กเป็นคนเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลเกิดความชำนาญและสามารถนำเอาสิ่งที่เรียนนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์

2. สอนจากสิ่งง่ายไปหาสิ่งยาก ครูจะต้องพิจารณาเลือกหัวข้อเรื่องที่ง่ายมาสอนก่อนเรื่องยาก เช่น สอนเลข จะต้องสอนบวก ลบ แล้วจึงสอนเรื่องคูณกับหาร เพราะสิ่งง่ายๆ เด็กเข้าใจได้ดี และจะเป็นพื้นฐานในการเรียนสิ่งยากต่อไป

3. สอนโดยคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กในวัยต่างๆ และคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนจะต้องเข้าใจพัฒนาการของเด็กว่า เด็กแต่ละวัยมีธรรมชาติเป็นอย่างไร มีความสนใจระยะสั้นยาวเพียงใด จะได้เตรียมบทเรียนได้เหมาะสม ทั้งจะต้องพิจารณาถึงความสนใจ ความถนัด ความสามารถของเด็กแต่ละคนอีกด้วย เพื่อครูจะได้จัดกิจกรรมไว้หลายๆ แบบให้นักศึกษาเลือกทำตามความสามารถและความสนใจ

4. สอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม ในการสอนบทเรียนใดก็ตาม ครูต้องพยายามหาสื่อการเรียนการสอนมาช่วย โดยเฉพาะอุปกรณ์ทางโสตทัศนวัตถุ สิ่งเหล่านี้จะทำให้นักศึกษาเข้าใจสิ่งที่เรียนง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นของจริง หุ่นจำลอง หรือรูปภาพ

5. สอนจากตัวอย่างหรือการทดลองไปหากฎเกณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นบทเรียนใดก็ตามครูควรให้นักศึกษาดูตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่าง หรือให้ทดลองแล้วให้นักศึกษาสรุปกฎเกณฑ์ขึ้นมา เช่น การสอนวิทยาศาสตร์ ครูให้นักเรียนนำโลหะต่างๆ ไปเผาไฟจนร้อนแล้วให้นักศึกษาสังเกตความเปลี่ยนแปลงเพื่อสรุปเป็นกฎว่าโลหะทุกชนิดเมื่อได้รับความร้อนจะขยายตัว

6. สอนโดยวิธีให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน หมายถึงการให้โอกาสนักศึกษาได้ร่วมในการวางแผนงาน การแสดงความคิดเห็น การแก้ปัญหาและการวัดผลงาน เด็กจะเรียนด้วยความเต็มใจ ทั้งยังเป็นการวางรากฐานประชาธิปไตยให้แก่เด็ก

7. สอนจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวออกไปหาสิ่งไกลตัว ตามปกติเด็กมักคุ้นเคยกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว บทเรียนที่จะนำมาสอนก็ควรเลือกสอนสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวก่อน เช่น ตัวเรียน บ้านที่อยู่โรงเรียนและชุมชน เป็นต้น

8. สอนให้สัมพันธ์กับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน หมายถึง การสอนให้เด็กเห็นประโยชน์ของบทเรียนต่างๆ ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สอนเลข ผู้สอนจะต้องอธิบายให้เด็กเห็นประโยชน์ว่า การเรียนเลขนั้น ทำให้นักศึกษารู้จักคำนวณ เพื่อวางแผนการใช้จ่าย รู้จักทอนเงินเป็น รู้จักใช้เงินในการซื้อขาย สิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ และตั้งใจเรียน

เจริญใจ บุญยทัต (2540, หน้า 25-27) ได้กล่าวถึงหลักการสอนของ ที เรมอนท์ (T.Remont) ไว้ในหนังสือหลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติไว้ดังนี้คือ

1. สอนจากวิธีวิเคราะห์ไปหาวิธีสังเคราะห์ คือ สอนรายละเอียดหรือส่วนย่อยก่อนแล้วจึงนำส่วนย่อยหรือรายละเอียดเหล่านั้นมารวมเข้าด้วยกัน

2. สอนจากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้ คือการสอนโดยอาศัยประสบการณ์ของเด็กที่มีมาแต่เดิม เป็นแนวทางไปสู่ประสบการณ์ใหม่เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ชัดแจ้งขึ้น

3. สอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม คือการสอนตามหลักนี้ ต้องหาอุปกรณ์การสอนมาประกอบเพื่อให้เด็กเข้าใจดีกว่าการอธิบายอย่างเดียว

4. สอนจากสิ่งธรรมดาสามัญไปหาสิ่งซับซ้อน เป็นวิธีการที่หาสิ่งง่ายๆ มาให้นักศึกษาเสียก่อนที่นำความรู้ที่สลับซับซ้อนมาสอน เช่น ในการสอนภูมิศาสตร์ ขั้นตอนสอนเรื่อง บริเวณโรงเรียนของตนก่อน แล้วจึงค่อยๆ เพิ่มให้รู้เรื่องหมู่บ้าน ตำบล ขึ้นภายหลัง เป็นต้น

5. สอนให้เป็นไปตามธรรมชาติ โดยสอนให้เป็นไปตามระยะความเจริญเติบโตทางกายและจิตใจของเด็ก

6. สอนโดยวิธีให้เหตุผลให้เหมาะสมกับจิตใจเด็ก

7. สอนจากสิ่งจำเพาะไปหาสิ่งทั่วไป คือ เรียนสิ่งปลุกย่อยต่างๆ แล้ววางเป็นกฎโดยทั่วไป

8. สอนจากสิ่งที่พบเห็นไปหาเหตุผล ให้เด็กได้เรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ เช่น วันใดอากาศร้อนอบอ้าวฝนมักจะตก เป็นต้น

9. สอนจากสิ่งที่ไม่แน่นอนไปหาสิ่งที่แน่นอน ได้แก่การสอนให้เด็กรู้จักการประมาณค่าแล้วจึงนำมาสรุปภายหลัง

หลักการสอนทั่วไปในปัจจุบัน ก็อาศัยหลักการสอนที่นักการศึกษาหลายๆ วังไว้และดัดแปลงให้เหมาะกับจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งแยกออกได้ดังต่อไปนี้

1. สอนให้เด็กเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์ ตัวอย่างเช่น เด็กจะอ่านหนังสือได้ก็โดยมีประสบการณ์ในการอ่านมาก่อน ดังนั้นเป็นต้น

2. สอนให้เด็กเกิดความเข้าใจในบทเรียนอย่างแจ่มแจ้ง บทเรียนไม่ควรยากเกินความสามารถของเด็ก และสอนตามพัฒนาการความเจริญเติบโตของเด็ก การบังคับให้เด็กแก้ปัญหาที่ไม่เข้าใจ เป็นโทษมากกว่าคุณ

3. สอนให้เด็กเห็นจริงเห็นจัง ให้ได้ลงปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการเรียนจากการกระทำเช่น การสอนงานเชื่อมไฟฟ้า และการสอนปลูกผัก ฯลฯ

4. การสอนควรเริ่มต้นด้วยปัญหา กล่าวคือขั้นแรกก็นำเด็กเข้าสู่บทเรียนนั้น ครูช่วยทำให้เกิดความสนใจ ฉะนั้นหน้าที่ของครูก็คือ การแนะแนวช่วยเหลือให้เด็กได้แก้ปัญหาด้วยตนเอง

5. ครูต้องเตรียมการสอนอย่างดี คือ หาความรู้ความเข้าใจในบทเรียนที่จะสอนอย่างกว้างขวาง เตรียมวิธีสอน ตลอดจนอุปกรณ์ที่จะช่วยให้การสอนเป็นไปอย่างดี และยังช่วยให้ครูดำเนินการสอนด้วยความมั่นใจและถูกต้องด้วย

6. การเรียนของเด็กจะได้ผลดี ถ้าครูให้โอกาสเด็กได้มีส่วนร่วมในการเรียนโดยให้เด็กแสดงความคิดเห็น ได้ร่วมในการวางแผนงาน การแก้ปัญหาและการวัดผลงานทำให้เด็กรู้จักแสดงความคิดเห็น และร่วมงานเพื่อประโยชน์ของหมู่คณะด้วย

7. ในการสอนครูควรคำนึงถึงธรรมชาติของเด็กในวัยต่างๆ ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคล และใช้วิธีสอนให้เหมาะสม การที่ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนจะทำให้เด็กอยากเรียน และการเรียนจะบรรลุผลดี ดังนั้นครูจึงควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน อาจจะเป็นการช่วยครูทำอุปกรณ์การสอนขึ้นมาใช้ หรือให้อธิบายหน้าชั้นเปิดการอภิปราย และร่วมมือกันวางแผนการสอน และการทำกิจกรรมระหว่างครูกับนักศึกษา เป็นต้น

8. ควรสอนจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปหาสิ่งที่เป็นนามธรรม ทั้งนี้เพื่อให้เด็กมองเห็นของจริงและเข้าใจได้ง่ายก่อน เพื่อที่จะได้เป็นพื้นฐานความรู้ที่จะไปเรียนในสิ่งที่มองไม่เห็นและเข้าใจยากขึ้น

9. สอนจากสิ่งที่ย่างไปสู่สิ่งที่ยากและสลับซับซ้อนตามลำดับขั้น เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลสมบูรณ์ และเด็กจะเรียนได้ดี ถ้าครูสอนจากสิ่งที่เด็กเข้าใจง่ายก่อนและค่อยๆ เพิ่มบทเรียนที่ยากขึ้นตามลำดับ โดยอาศัยความรู้ในตอนแรกเป็นพื้นฐาน เมื่อเป็นเช่นนี้เด็กก็จะสามารถเรียนสิ่งที่ยากได้โดยไม่ลำบากมากนัก และทำให้การเรียนประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี

10. สอนตามหลักจิตวิทยาการศึกษา หรือหลักการเรียนรู้ โดยมีการจัดลำดับการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนควรจะเรียนรู้สิ่งใดก่อนหลัง และนอกจากนี้ยังต้องจัดบทเรียนให้สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของเด็กด้วย

11. สอนให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ นักจิตวิทยาเชื่อว่า เด็กทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ มากน้อยต่างกันไป หน้าที่ของครูคือ การฝึกเด็กให้มีความคิดสร้างสรรค์

12. สอนตามหลักวิทยาศาสตร์ คือทำความเข้าใจ ตั้งสมมติฐานเพื่อแก้ปัญหา ค้นคว้าหา ข้อเท็จจริงของสมมติฐาน ทดลองข้อเท็จจริง สรุป ซึ่งการสอนตามวิธีวิทยาศาสตร์ ดังกล่าวข้างต้นนี้ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

2.2.3 ลักษณะการสอนที่ดี

วันเพ็ญ เปรมกิตติ (2530, หน้า 8-9) ได้กล่าวสรุปไว้ว่าการสอนที่ดีมีลักษณะ ดังนี้คือ

1. การสอนที่ดี ต้องมีความมุ่งหมายของบทเรียน และให้มีการเตรียมเนื้อหาอุปกรณ์การ ประเมินผลให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายด้วย

2. การสอนที่ดี ต้องยึดเด็กเป็นหลัก โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องวัยและอายุ ตลอดจนประสบการณ์เดิมมากกว่าที่จะเอาหลักสูตรเป็นเกณฑ์

3. การสอนที่ดี ครูต้องสร้างบรรยากาศให้เหมาะแก่การเรียนรู้ทั้งในแง่ของสิ่งแวดล้อม และ อารมณ์เด็กด้วย

4. การสอนที่ดี ควรมุ่งให้เด็กได้ทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ พร้อมทั้งจะ ประพฤติตนเป็นคนดี

5. การสอนที่ดี ต้องเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น

6. การสอนที่ดี ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้คิดค้นหาเหตุผลความเป็นไปของสิ่งที่เรียน ไม่ให้เด็กได้จากตำราและคำบอกเล่าอย่างเดียว ควรสร้างให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถดำเนินนั้นๆ ด้วย

7. การสอนที่ดี ควรให้มีความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละวิชาด้วย หมายความว่าในการสอนของครู ครูควรจะสอนวิชาต่างๆ เหล่านั้นให้มีความเกี่ยวเนื่องกัน เช่น อาจจะมีความสัมพันธ์วิชาภาษาไทยกับ วิชาสังคมศึกษา เป็นต้น โดยอาจจะสัมพันธ์กันในแง่ทฤษฎีและปฏิบัติซึ่งจะก่อให้เกิดการต่อเนื่องของ ประสบการณ์และความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวัน

8. การสอนที่ดี ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนในการดำเนิน กิจกรรม รวมทั้งการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

9. การสอนที่ดี ไม่ควรยึดมั่นอยู่แต่เพียงวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว แต่ควรจะเป็นวิธีที่ เหมาะสมกับบทเรียน วัยของเด็ก หลักสูตรและแผนการสอน

10. การสอนที่ดี จะต้องมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม การทดสอบ เพื่อให้แน่ใจว่าการสอนของเราตรงตามความมุ่งหมายที่ต้องการมากที่สุด

2.2.4 สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จ

ในสถานการณ์ของการสอนนั้น ย่อมต้องมีหลักการวิธีการดำเนินการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถของแต่ละบุคคล ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนสะสมประสบการณ์ความรู้และมีการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ดังนั้นต้องอาศัยสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จดังต่อไปนี้คือ (อบรม สันภิบาล และกุลชลี วงศ์พรศิริ, 2542, หน้า 10-12)

1. ผู้สอน บุคลิกภาพ และความสามารถของผู้สอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รู้จักเลือกปรับปรุงเทคนิค และวิธีสอนให้เหมาะสม ไม่ใช้วิธีสอนแต่เพียงอย่างเดียวตลอดไป ควรดัดแปลงแก้ไขวิธีสอนโดยใช้หลายๆ วิธี จึงจะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย

2. ความเข้าใจของผู้สอนเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คือกระบวนการแก้ปัญหา เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดผลของการเรียน ในด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเรียกว่าการเรียนรู้ ฉะนั้นการเรียนรู้จะเกิดการกระทำของผู้เรียนโดยตรง ในการสอนจึงควรจัดบรรยากาศทั้งภายใน และนอกห้องเรียน เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนได้กระทำพฤติกรรมต่างๆ ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีและซาบซึ้งในการเรียน

3. เนื้อหาสาระ จะต้องจัดลำดับเนื้อหาก่อนหลังอย่างมีระเบียบ ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการเรียนรู้และรวดเร็ว

4. ผู้เรียน คือ ผลผลิตขั้นสุดท้ายของการเรียน ผู้เรียนมีความสามารถแตกต่างกันบางคนสอนแล้วก็สามารถรู้ทันที บางคนสอนครั้งแรกยังไม่รู้ไม่เข้าใจต้องสอนซ้ำใหม่ ดังนั้นในการศึกษาจึงมีการสอนทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล

5. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักศึกษา จะเป็นเครื่องบอกให้รู้ว่าเด็กจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวต่อการเรียนรู้ ดังนั้นครูควรคำนึงถึงเด็กในฐานะเป็นบุคคลหนึ่ง เด็กมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และครูมีวิธีอย่างไรที่จะตอบสนองความต้องการของเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และทำอย่างไรครูจึงจะเข้าใจความนึกคิดของเด็กเพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้และเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

2.2.5 การเลือกใช้วิธีสอน

ครูผู้มีความสามารถในการดำเนินการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงนั้นย่อมเป็นผู้ที่สามารถพิจารณาเลือกเฟ้นวิธีสอน ซึ่งมีอยู่มากมายหลายวิธีและแต่ละวิธีย่อมมีจุดเด่นในตัวของมันเอง การจะ

เลือกใช้วิธีสอนแบบใดให้เหมาะสมย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะต่อไปนี้ คือ (พุลสุข กติรัตน์, 2541, หน้า 15-18)

1. ความมุ่งหมายของบทเรียน บทเรียนแต่ละวิธีย่อมจะมีความมุ่งหมายต่างๆ กัน ความมุ่งหมายอาจจำแนกออกเป็นลักษณะใหญ่ได้สามประการคือ

1.1 ด้านความรู้ (Cognitive domain) ได้แก่ สอนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ การรู้จักนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าของความรู้นั้น

1.2 ด้านเจตคติและอารมณ์ (Affective domain) ได้แก่ การสอนเพื่อสร้างความรู้ที่ฝังแน่นต่อตัวบุคคล วัตถุ สถาบัน และสิ่งต่างๆ ที่อยู่สิ่งแวดล้อมของตน

1.3 ด้านทักษะ (Psycho motor domain) ได้แก่ การสอนเพื่อให้เกิดความคล่อง ความชำนาญในการกระทำ เช่น การอ่าน การเขียน การใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงาน

ถ้าผู้สอนตั้งความมุ่งหมายของบทเรียนไว้อย่างไร ก็ควรเลือกวิธีสอนให้เกิดผลตามความมุ่งหมายเช่นนั้น ถ้าความมุ่งหมายของบทเรียนภาษาอังกฤษต้องการฝึกทักษะในการใช้ Verb to be ให้ถูกต้อง ครูจะสอนโดยวิธีบรรยาย และยกตัวอย่างให้นักศึกษาดูแค่นั้นก็ยังไม่เป็นการเพียงพอหรือจะเลือกใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหา ก็ดูจะไม่เหมาะสมกับความมุ่งหมายของบทเรียนในตอนนี เพราะภาษาอังกฤษเป็นวิชาทักษะ ต้องการฝึกปฏิบัติทำแบบฝึกหัดให้มากและยังเป็นภาษาต่างประเทศด้วยแล้ว การที่จะให้ผู้เรียนไปค้นคว้าแก้ปัญหาหลักไวยากรณ์เอาเองก็จะมีประโยชน์เพราะผู้เรียนจะไม่เกิดความเข้าใจได้เลย

2. ลักษณะของบทเรียน บางบทเรียนต้องการความรู้ด้านกฎเกณฑ์มาก บางบทต้องการ การจูงใจให้เกิดเจตคติที่ถูกต้องดีงาม บางบทเรียนต้องการฝึกทักษะให้คล่องเช่นนี้ ต้องหาวิธีสอนที่เหมาะสมกับบทเรียนนั้นๆ

3. ธรรมชาติของวิชา บางวิชาใช้สอนแบบทดลองได้เหมาะสม บางวิชาอาจสอนโดยวิธีการให้เด็กค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น วิธีสอนมีมากมายหลายวิธี ครูควรเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาแต่ละวิชาไปใช้

4. ธรรมชาติและการพัฒนาของผู้เรียน ผู้สอนต้องเลือกวิธีสอน ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละวัย

5. ความรู้ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ความรู้หรือกฎเกณฑ์บางอย่างอาจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามผลของการค้นคว้าวิจัย ความรู้จึงไม่หยุดนิ่ง ดังนั้น บทบาทของครูก็ต้องเป็นผู้ที่สนใจค้นคว้าหาความรู้ต่อไปด้วย

6. ความเปลี่ยนแปลงของสังคม ปัจจุบันสังคมมีความเปลี่ยนแปลงมาก ผู้สอนต้องให้โอกาสผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ข้อเท็จจริง ค่านิยมหลายๆ อย่างเพื่อให้ผู้เรียนใช้สติปัญญาของตนเองว่า แก้ปัญหาอย่างไร ได้ออกความคิดเห็น ค้นคว้าหาความรู้ หาข้อมูลได้ด้วยตนเอง

ดังนั้นการที่จะสอนอะไร อย่างไร และควรใช้การสอนแบบใดนั้น ครูจำเป็นต้องศึกษาถึงวิธีสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งมีหลายวิธีด้วยกัน แต่ละวิธีสอนนั้นก็เหมาะสมกับเนื้อหาที่จะใช้สอนต่างกัน เนื้อหาหนึ่งอาจเหมาะสมกับวิธีสอนหนึ่ง ครูผู้สอนจะต้องใช้วิจารณญาณเพื่อพิจารณาอย่างรอบคอบว่าเนื้อหานี้จะใช้วิธีสอนอะไรดี และต้องพิจารณาไปถึงผู้เรียนด้วยว่า ผู้เรียนวัยนี้ควรใช้วิธีสอนใดจึงจะเหมาะสม ทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

ความหมายของวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

การเรียนการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นการสอนที่มีพื้นฐานแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายบทบาทในการสอนและแนวความคิดเกี่ยวกับให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเองการให้เพื่อนช่วยสอนนั้นไม่ได้หมายถึงการให้นักศึกษามายืนหน้าชั้นเรียน แล้วทำหน้าที่สอนทุกอย่างแทนครูแต่หมายถึงการให้นักศึกษาช่วยสอนเพื่อนนักศึกษาคนอื่น ๆ และให้นักศึกษาได้เรียนรู้จากกันและกัน

แคนเลอร์ (Candler, 1981, pp. 380-383) กล่าวว่าการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นยุทธวิธีที่ครูพยายามเข้าถึงความต้องการของนักศึกษาแต่ละคน เป็นวิธีการที่ยืดหยุ่นและทำให้ครูไม่ต้องพะวงนักศึกษาที่เรียนช้ากว่าผู้อื่นแต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าจะทำให้ได้โดยไม่มีการวางแผนล่วงหน้าสิ่งที่ครูควรคำนึงถึงคือ การจัดกลุ่มนักศึกษา และให้นักศึกษาแต่ละคนเข้าใจบทบาทของตนอย่างถูกต้อง

ชิบบอน และ รีเอย์ (Cibbon & Reay, 1982, pp. 39-48) กล่าวว่าการสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยเพื่อนเป็นการสอนที่คิดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสอนกันเอง วิธีสอนดังกล่าวมีรากฐาน มาจากแนวคิดและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

เฮอร์ (Hurley, 1983, p. 694) ได้ให้ความหมายของการสอนวิธีนี้ว่า เป็นยุทธวิธีในการสอนซึ่งเกี่ยวกับเรื่องการสลับเปลี่ยนบทบาทของครูและนักศึกษา ซึ่งมีประโยชน์ที่จะได้รับคือ การเรียนรู้ซึ่งเกิดการกระตุ้นภายในตัวนักศึกษาขณะที่เรียนอยู่ นับได้ว่าเป็นการพัฒนาการความคิดการเรียนรู้ของเด็กนักศึกษา

สรุปได้ว่าการเรียนการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นแนวคิดที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการกระจายบทบาทการสอนจากครูไปสู่นักศึกษาและนับได้ว่าเป็นการสอนที่ยึดเด็กนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง

2.3.1 วัตถุประสงค์ของวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

การสอนโดยวิธีให้เพื่อนช่วยเพื่อน เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจต่อการเรียนมากขึ้น เนื่องจากนักศึกษาทุกคนเป็นผู้ที่มีบทบาทในกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นเรียนรู้ที่ยึดเด็ก

นักศึกษาเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนนี้ วิไล พิพัฒน์มงคลพร (2535, หน้า 26) ได้รวบรวมไว้ดังนี้

1. เพื่อให้การเรียนการสอนมีลักษณะเป็นไปเพื่อการสื่อสาร มากกว่าการสอนแบบเดิม ทั้งนี้เนื่องจากบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นกันเอง ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้นทำให้นักศึกษาทุกคนได้สื่อสารซึ่งกันและกันอย่างทั่วถึง
2. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในหลายสถานะ แทนที่นักศึกษาจะเรียนรู้จากครูคนเดียวก็ได้ เรียนรู้จากแหล่งอื่นด้วย เช่น จากเพื่อนด้วยตนเอง หรือจากอุปกรณ์การสอนที่นำมาใช้ในชั้นเรียน
3. เพื่อสร้างแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่มีความกังวลในเรื่องข้อบกพร่องของตน เมื่อได้ประกอบกิจกรรมกับเพื่อนในวัยเดียวกันอาจทำให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนมากขึ้น เพราะมีการสื่อสารในระดับเดียวกัน และมีปัญหาในการเรียนที่คล้ายคลึงกัน เมื่อนักศึกษาผู้เรียนกล้าที่จะซักถามภาคภูมิใจ และรู้สึกรับความสำเร็จในการเรียนด้วยสาเหตุต่างๆ เหล่านี้ นักศึกษาจึงเกิดความสนใจที่จะเรียนมากขึ้น อันนำมาสู่ทัศนคติที่ดีในการเรียนในที่สุด
4. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้แม่นยำยิ่งขึ้น นักศึกษาผู้สอนจะได้ทบทวนบทเรียนอีกครั้งหนึ่งในขณะทำการสอน ส่วนนักศึกษาผู้เรียนก็ได้รับประโยชน์โดยตรงจากนักศึกษาผู้สอนเพราะเท่ากับว่ามีแหล่งข้อมูลสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับได้ทันที โดยเฉพาะในลักษณะของการสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง
5. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของครู แทนที่จะต้องสอนและฝึกนักศึกษาทุกคนในชั้นเรียน ก็เป็นเพียงผู้แนะนำ ให้คำปรึกษา คอยสังเกตและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนนักศึกษาแต่ละกลุ่ม ซึ่งทำให้การเรียนการสอนของนักศึกษาส่วนใหญ่ดีขึ้น
6. เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานเป็นหมู่คณะ ให้รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และทำหน้าที่อย่างมีระเบียบวินัย นอกจากนี้ยังทำให้นักศึกษาเล็งเห็นคุณค่าของการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

มุสตี กุฏอินทร์ (2522, หน้า 12) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนไว้ว่า ความคิดในการให้นักศึกษาช่วยสอนมีมานานแล้ว และนักการศึกษาก็ได้ให้ความสนใจในด้านที่จะให้เรียนช่วยสอนเพื่อนกันเอง โดยเกี่ยวเนื่องกับปัญหาสองประการคือ จะทำอย่างไรกับเด็กโตเริ่มที่จะไม่สนใจต่อการเรียน และจะหาวิธีใดที่จะให้การสอนรายบุคคลได้ผลดีที่สุด นักการศึกษา คิดว่าการให้นักศึกษาช่วยกันสอนจะทำให้เด็กที่เบื่อการเรียนเกิดความสนใจขึ้นมาอีก เพราะได้มีความรับผิดชอบมากขึ้น จากความคิดนี้ก็ได้มีโครงการที่มุ่งให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ช่วยสอนให้นักศึกษาระดับประถมศึกษา โดยที่ต้องการให้นักศึกษามัธยมได้ประโยชน์ทางสังคม และอารมณ์จากการได้มีส่วนร่วมการช่วยเหลือ และสัมพันธ์กับผู้อื่น ผลที่ได้จากใช้วิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนในโครงการสรุปได้ดังนี้

1. วิธีการให้เพื่อนช่วยสอนสามารถใช้ได้หลายวิธี แต่เดิมมีโครงการต่างๆ ที่ใช้วิธีสอนนี้มักทำในวิชาการอ่าน แต่ในตอนหลังก็ได้ครอบคลุมวิชาอื่นๆ ด้วย
2. สิ่งที่นักศึกษาได้เรียนรู้จากการช่วยเหลือกันมีมาก และโครงการให้นักศึกษาช่วยสอนอย่างมีระบบ ทำให้เกิดการเรียนได้มากกว่าโครงการที่ไม่ค่อยมีระบบ
3. นักศึกษาที่ร่วมในโครงการ ทั้งนักศึกษาผู้เรียนและนักศึกษาผู้สอนได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี นักศึกษาชื่นชมกับระบบการช่วยสอนนี้ และมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน

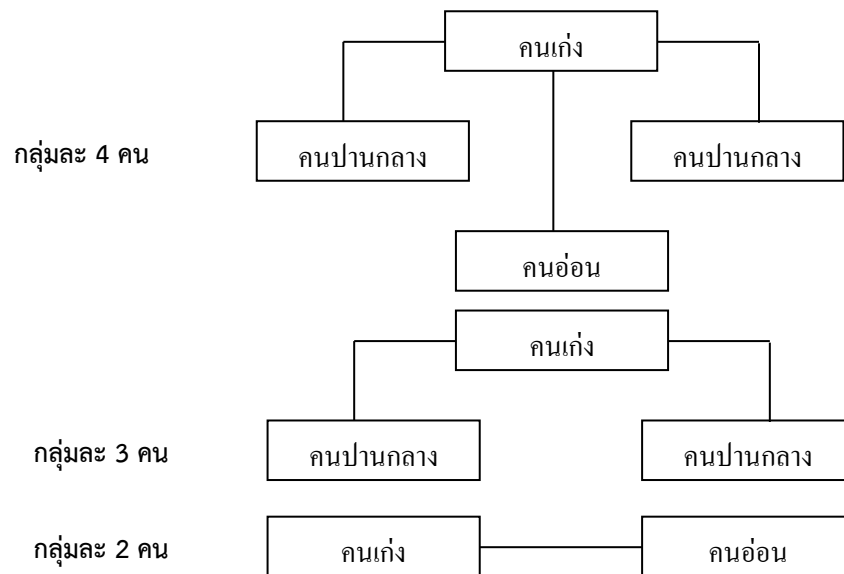
2.3.2 รูปแบบวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

วิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนนั้น เป็นวิธีหนึ่งที่สืบทอดเจตนารมณ์ของปรัชญาการศึกษาที่ว่า Learning by doing โดยเน้นการให้นักศึกษามีการรวมกลุ่มเพื่อการทำงานหรือการปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนการสอน อาจกล่าวได้ว่าวิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนั้นยังเป็นการส่งเสริมระบบประชาธิปไตย และยังมุ่งให้ผู้เรียนที่ได้ผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำได้รับประโยชน์ จากเพื่อนนักศึกษาที่เรียนเก่งกว่า หรือมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง (อุทัย เพชรช่วย, 2528, หน้า 16-19) วิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการจัดชั้นเรียนตามปกติ หรืออาจจัดชั้นเรียนขึ้นเป็นพิเศษ โดยให้นักศึกษาเรียนรู้จากเพื่อนในวัยเดียวกัน (Peer-tutoring) นอกจากนี้ครูผู้สอนยังสามารถนำไปใช้กับเนื้อหาตามปกติ หรือใช้การทบทวนหรือสอนซ่อมเสริมได้ตามความเหมาะสม

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนนั้น ครูผู้สอนจะต้องแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม โดยจำแนกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนคละกัน โดยมุ่งเน้นให้เด็กเก่งของแต่ละกลุ่มทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยครู (Teacher assistants) หรือในบางครั้งก็อาจจัดเป็นกลุ่มง่ายๆ ตามที่นัของนักศึกษา

หลักเกณฑ์ในการจัดกลุ่ม มีหลักเกณฑ์ดังนี้คือ

1. นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในวิชาที่ต้องการสอนมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
2. นำผู้ที่ได้คะแนนเท่ากัน หรือใกล้เคียงกันมาจัดเป็นกลุ่มตามจำนวนกลุ่มที่ต้องการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม (ทัศนา ประสานตรี 2536, หน้า 20) ดังนี้
 - 2.1 แบ่งกลุ่มแบบ 4 คนได้แก่ คนเก่ง 1 คน คนปานกลาง 2 คน และคนอ่อน 1 คน
 - 2.2 แบ่งกลุ่มแบบ 3 คนได้แก่ คนเก่ง 1 คน คนปานกลาง 1 คน และคนอ่อน 1 คน
 - 2.3 แบ่งกลุ่มแบบ 2 คนได้แก่ คนเก่ง 1 คน และคนอ่อน 1 คน ดังภาพ รูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงรูปแบบการแบ่งกลุ่มวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

หลังจากนั้นครูผู้สอนจึงมอบหมายงานให้นักศึกษารับผิดชอบศึกษาร่วมมือกัน และต้องรายงานผลเกี่ยวกับกิจกรรมนั้นๆ ในบางครั้งครูอาจจะให้นักศึกษาอ่านบทสนทนา เขียนบทความ หลังจากนั้นจะให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มสรุปใจความ หรือเตรียมคำถามในเรื่องที่อ่านหรือคิดกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสม

ก่อนที่จะดำเนินการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนจะต้องพิจารณาและดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ชี้แนะและกระตุ้นให้นักศึกษาได้มองเห็นความสำคัญและเกิดความเชื่อมั่นว่าตนจะได้รับประโยชน์จากการใช้วิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนร่วมกัน
2. ชี้แจงเกี่ยวกับวิธีสอน โดยการจัดกลุ่มให้มีผู้นำในการเรียนแก่นักศึกษาที่เป็นผู้นำในการเรียนและให้แนะนำเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้นำในการเรียน เพื่อให้เข้าใจอย่างชัดเจน
3. คอยให้คำแนะนำ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่เป็นผู้นำในการเรียนได้มีโอกาสพบปะ เพื่อปรึกษาได้ในทุกช่วงเวลาที่ได้แก่นักศึกษาต้องการ หรือมีปัญหาเกิดขึ้น
4. การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม ประเมินเดือนละครั้ง เพื่อกระตุ้นให้เรียนในแต่ละกลุ่มได้แข่งขันกันเอง
5. มีการเตรียมแหล่งข้อมูลให้เพียงพอ เช่น หนังสือ คู่มือ หนังสือพิมพ์ และวารสารตลอดจนอุปกรณ์การสอน ได้แก่ วิทยุ เทปบันทึกเสียง เป็นต้น
6. กระจายเนื้อหาในรายวิชาที่จะสอนเป็นบทย่อยๆ แล้วจัดเรียงลำดับตามความเหมาะสม

7. เตรียมแบบฝึกหัดประกอบการเรียน ตลอดจนการเตรียมแบบทดสอบและในขณะเดียวกัน จะต้องมีการกำหนดเรื่องการให้คะแนน การตีความผลสอบ เพื่อความสะดวกในการดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอน

8. ในการเลือกนักศึกษาผู้สอน (Tutors) นักศึกษาผู้ที่เรียน (Tutees) เพื่อจัดกลุ่มหรือจัดคู่ ระหว่างนักศึกษาผู้สอนและผู้เรียนนั้น ครูผู้สอนจะต้องแนะนำหรืออธิบายให้นักศึกษาเข้าใจบทบาท หน้าที่ของตนเอง

หลักเกณฑ์ในการเลือกตัวนักศึกษาผู้สอน มีดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง
2. เป็นผู้ที่มีความเสียสละ และมีความสมัครใจที่จะสอน
3. เป็นผู้ที่มีความประพฤติและนิสัยดี เป็นที่ยอมรับของผู้เรียนภายในกลุ่ม

หลักเกณฑ์ในการเลือกนักศึกษาผู้เรียน มีดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
2. เป็นนักศึกษาที่มีปัญหาในเรื่องการเรียน หรือขาดเรียนบ่อย ๆ

อนึ่งเมื่อครูผู้สอนคัดเลือกตัวผู้สอน และผู้เรียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการจัดกลุ่ม นักศึกษา โดยให้มีอัตราจำนวนนักศึกษาผู้สอนต่อจำนวนนักศึกษาผู้เรียนในเกณฑ์ที่เหมาะสมในกรณี ที่จัดให้นักศึกษามีการเรียนแบบเป็นคู่ๆ ครูผู้สอนควรเลือกนักศึกษาที่เป็นเพศเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

ในการเตรียมนักศึกษาผู้สอน ให้เข้าใจถึงวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนนั้นครูจะต้อง อธิบายให้นักศึกษาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ตลอดจนการเตรียมตัวในการสอนรวมทั้งการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างชั้นเรียน (อุทัย เพชรช่วย, 2528, หน้า 27-30)

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ทำให้เห็นว่าบทบาทหน้าที่ของครูและนักศึกษาในกิจกรรมการเรียน การสอนได้เปลี่ยนแปลงไป โดยครูได้เปลี่ยนหน้าที่จากครูผู้สอนมาเป็นผู้กำกับการสอนโดยอาศัย นักศึกษาผู้ฝึกให้กับนักศึกษาผู้เรียน เมื่อนักศึกษาผู้สอนเกิดความชำนาญในการสอนเพิ่มมากขึ้นแล้ว ครูจะลดบทบาทในการควบคุมดูแล ดังนั้นตัวนักศึกษาเองจะมีส่วนร่วมอย่างมากต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน

ผลที่ได้จากการนำเอาวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้ในการเรียนการสอน

จาค (Jaques, 1994, p. 154) กล่าวว่า นักศึกษาที่สามารถฝึกฝนรูปแบบเทคนิคกลุ่มเพื่อน ช่วยเพื่อนในการเรียนรู้เป็นกลุ่มๆ ละ 4-6 คน จะมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เพิ่มการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่ม

2. ทำให้เกิดแรงจูงใจ ให้โอกาส และเป็นการแสดงความสามารถทางด้านการเรียนของสมาชิกในกลุ่ม
3. เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม ผ่านประสบการณ์ของการทำงานเป็นกลุ่ม
4. พัฒนาความสามารถของสมาชิกในกลุ่มต่อการทำงานเป็นกลุ่ม
5. จัดระบบการทำงาน และบทบาทต่อกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรม
6. ให้เกิดการหมุนเวียนงาน และบทบาทสมมติให้สมาชิกแต่ละคนมีประสบการณ์ ทัดเทียมกัน
7. มีการตรวจสอบ และรายงานความก้าวหน้าของแต่ละคน และความก้าวหน้าโดยรวม

ชีวาไชเลม (Sivasailarn, 1973, p. 10) พบว่า ผลเกิดขึ้นในด้านบวกต่อนักศึกษาผู้ได้รับการสอนจากเพื่อนเกิดขึ้นอย่างแน่ชัด ทั้งนี้เนื่องจากเขาได้รับความสนใจพิเศษจากนักศึกษาผู้สอน นอกจากนี้นักศึกษาทั้งสองฝ่ายยังใช้ภาษาพูดในระดับเดียวกัน ย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะลักษณะของปัญหาเป็นลักษณะที่คล้ายคลึงกับปัญหาที่เขาได้ประสบมาด้วยตัวของเขาเองทั้งสองฝ่ายจะรู้สึกเป็นอิสระในการ ชักถาม และสำรวจปัญหาต่าง ๆ ทางการเรียนรู้โดยไม่ต้องเกรงว่าเป็นที่น่าตลกขบขันของใคร ๆ นั้นเป็นเพราะสัมพันธภาพของทั้งสองฝ่ายเกิดขึ้น ในระหว่างที่มีการเรียนการสอนนั่นเอง และการให้เพื่อนเปรียบเสมือนการเล่นเกมที่ไม่มีทางเสียประโยชน์เลยไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอนหรือนักศึกษาผู้เรียนก็ตาม โดยที่ทุกฝ่ายไม่ต้องสิ้นเปลืองอะไรมากนัก และการกระทำเช่นนี้เป็นการสร้างบรรยากาศแห่งการสัมพันธ์กันอย่างทั่วถึงทั้งภายในห้องเรียน และโรงเรียนโดยรวม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียน โดยทำการวิจัยในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยใช้การทดลองของกลุ่มตัวอย่างเดียวมีการวัดผลระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน แบบทดสอบเป็นเครื่องมือควบคุมการฝึกและเทคนิคการสอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอนทุกคาบ ผู้วิจัยได้ดำเนินในลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนมีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวนนักศึกษา 10 คน

3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

- 3.2.1 แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
- 3.2.2 ใบความรู้และใบงาน
- 3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

3.3 การดำเนินการวิจัย

- 3.3.1 ระยะเวลาการทำวิจัย ในภาคเรียนที่ 2/2568
- 3.3.2 ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 3.3.3 ดำเนินการทำการสอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการสอน วัดและประเมินผลโดยใช้ใบงาน กิจกรรมและแบบทดสอบระหว่างเรียน
- 3.3.4 ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาเบเกอร์รี่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2. การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนในกิจกรรมการเรียนการสอนแบบจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อน ผู้วิจัยศึกษา และพัฒนาขึ้นจากแบบสอบถามของ สุพินญา คำขจร (2550 : 151) ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับสอบถามความพึงพอใจ 3 ด้าน จำนวน 15 ข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ของระดับความพึงพอใจ โดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 –5.00 หมายถึงความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 ความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 ความพึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51– 2.50 หมายถึงความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00– 1.50 หมายถึงความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 . ค่าร้อยละ

2 . ค่าเฉลี่ย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาการจัดการงานแม่บ้าน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ตาราง 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบจับคู่เพื่อนช่วย เพื่อนในรายวิชาเบเกอรี่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี (n =10)

ลำดับที่	เก็บคะแนนก่อนเรียน 50 คะแนน	เก็บคะแนนหลังเรียน 50 คะแนน	D
1.	30	40	
2.	31	41	
3.	36	42	
4.	30	42	
5.	34	45	
6.	36	49	
7.	31	45	
8.	34	46	
9.	33	46	
10.	37	45	
ค่าเฉลี่ย	33.20	44.10	10.90
ร้อยละ	66.40	88.20	21.80

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่านักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี มีผลคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 33.20 และ 44.10 คิดเป็นร้อยละ 66.40 และ 88.20 ตามลำดับ และมีค่าเฉลี่ยผลต่างคะแนนทดสอบก่อนและหลังการเรียน เท่ากับ 21.80

2. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมจับคู่แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชา การจัดการงานแม่บ้าน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมจับคู่แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาเบเกอรี่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี (n = 10)

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1. การแต่งการ	4.00	มาก
2. การวางแผน	3.23	ปานกลาง
3. เทคนิคการทำคุกกี้	4.55	มากที่สุด
4. เทคนิคการทำเค้ก	4.60	มากที่สุด
5. เทคนิคการแต่งหน้าเค้ก	4.90	มากที่สุด
รวม	4.26	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยวิธีจับคู่เพื่อนชวนในรายวิชาการจัดการงานแม่บ้าน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($X = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เทคนิคการแต่งหน้าเค้ก ($X = 4.90$) รองลงมาคือ เทคนิคการทำเค้ก ($X = 4.60$) และ เทคนิคการทำคุกกี้ ($X = 4.55$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้กลุ่มทดลองกลุ่มเดียว รายละเอียดสรุป ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ที่ได้รับการสอนโดยใช้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมจำนวนนักศึกษา 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง แบบทดสอบประเมินผลสัมฤทธิ์ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน นำไปทดลองใช้พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแล้ว

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง กับกลุ่มตัวอย่างในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ จำนวน 6 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสอน ดังนี้

1. ทดสอบการเรียนรู้
2. ทำการสอนแบบปกติ
3. ประเมินผลการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. อธิบายเพื่อทำความเข้าใจกับนักศึกษา ถึงวิธีการสอนโดยการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยแนะนำวิธีการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และวิธีการประเมินผลการเรียนโดยใช้กิจกรรมนี้

5. ให้นักศึกษาทำแบบใบงานวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
6. ดำเนินการทดลอง โดยการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ ซึ่งใช้เวลา 3 ชั่วโมง
7. ตรวจสอบให้คะแนน แบบใบงานโดยมีแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
8. เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่ เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาเบเกอรี่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ในรายวิชาเบเกอรี่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี หลังจากใช้วิธีการเรียนการสอนแบบจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมจับคู่แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาเบเกอรี่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี พบว่า ผู้เรียนมี ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จากผลการวิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

จากสมมุติฐานข้อที่ 1 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อนของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน จากการทดลองพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยเทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง จากค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = 0.05$ นั้นแสดงว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนโดยเทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หลังการทดลองมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันจริงซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือนักศึกษากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และการถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เทคนิคนี้สามารถใช้ได้กับรายวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาวิชาจากตำราเรียนและเนื้อหาที่เป็นวิชาปฏิบัติ เช่น การจัดการงานแม่บ้านโรงแรม เป็นต้น ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดขนาดของกลุ่ม (โดยปกติประมาณกลุ่ม 2-4 คน) และลักษณะของกลุ่มจะเป็นกลุ่มที่คละความสามารถ (ทั้งผู้เรียนเก่ง เรียนปานกลาง และเรียนอ่อน) ให้การดูแลการจัดลักษณะการนั่งของสมาชิกให้สะดวกที่จะทำงานร่วมกันและง่ายต่อการสังเกตติดตามความก้าวหน้าของกลุ่ม ครูต้องชี้แจงกรอบของกิจกรรมให้นักศึกษาแต่ละคนเข้าใจวิธีการและกฎเกณฑ์ในการทำงาน สร้างบรรยากาศที่เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกำหนดหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกกลุ่ม เป็นที่ปรึกษาของทุกกลุ่มย่อยและคอยติดตามความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม กำหนดเวลาในการทำงานร่วมกัน

นอกจากนั้นครูจะต้องยกย่อง ให้รางวัล คำชมเชยในการทำงานร่วมกันของนักศึกษา ในด้านการประเมินผลครูจะให้คะแนนเป็นรายบุคคลแล้วนำคะแนนของทุกคนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุด จะติดประกาศไว้ที่ป้ายประกาศของห้อง เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักศึกษาและทำให้นักศึกษามีความสนใจเรียนมากขึ้น อันจะเป็นผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นไปด้วย

บรรณานุกรม

กองทุนรางวัลเกียรติยศแห่งวิชาชีพครู (กรค.), 2542. ร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับครูต้นแบบ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการสอนแบบ “CIPPA MODEL”.

ล้วน สายยศ และคณะ, 2539. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ล้วน สายยศ และคณะ, 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วนิช บรรจง และคณะ, 2520. ความหมายของความสนใจ. กรุงเทพฯ.

วสุภาภรณ์ ชนะชัย, 2565. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีการจับคู่เพื่อนช่วยเพื่อน
ของผู้เรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการโรงแรม
วิทยาลัยเทคโนโลยีอาเซียน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. วิทยาลัยเทคโนโลยีอาเซียน.

สุธาทิพย์ หย่างอารี, 2543. การบัญชีห้างหุ้นส่วน. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอมพันธ์.

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ-สกุล	นางสาวขวัญชนก ธรรมยุติ
วัน-เดือน-ปีเกิด	23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536
ตำแหน่ง	ครูพิเศษสอน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	แผนกวิชาการโรงแรม วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์